

Miljøtilskudd til jordbruket i Nord-Trøndelag med søknadsfrist 20.august 2011

Retningslinjer og forskrift

FYLKESMANNEN I NORD-TRØNDELAG

Landbruksavdelingen

Retningslinjer for miljøtilskudd til jordbruket i Nord-Trøndelag

Hele miljøprogrammet og informasjon om miljøtilskuddet og andre miljøtiltak i jordbruket finnes på: www.fylkesmannen.no/miljoprogramnt

Bakgrunn, vilkår, målgruppe og grunnopplysninger (til § 1 og § 2)

Miljøtilskuddet har sin bakgrunn i ”Regionalt miljøprogram for jordbruket i Nord-Trøndelag”, som er godkjent av Statens landbruksforvaltning i samråd med avtalepartene i jordbruket.

Vilkår: Rett til Miljøtilskudd forutsetter en miljøinnsats ut over det som kan forventes ved vanlig jordbruksdrift, og som er i samsvar med forutsetninger og krav i forskrift og retningslinjer! Det er derfor viktig å merke seg vilkårene for hver delordning.

Miljøtilskuddet gis etter satser, definisjoner og vilkår som fastsettes av Fylkesmannen i samråd med næringsorganisasjonene i landbruket på fylkesnivå, og kan innvilges til:

- a) foretak som driver jordbruksvirksomhet i Nord-Trøndelag, og mottar produksjonstilskudd i jordbruket
- b) til organiserte beitelag som oppfyller de vilkår som er gitt i § 3 i Forskrift om miljøtilskudd til jordbruket i Nord-Trøndelag

Miljøplan: Alle foretak som mottar miljøtilskudd skal ha Miljøplan trinn 1. For miljøtilskudd til skjøtselstiltak etter §§ 5, 7 og 8 i *Forskrift om miljøtilskudd til jordbruket i Nord-Trøndelag* kreves Miljøplan trinn 2, som skal vedlegges søknaden.

Avfallshandtering: Foretak som mottar miljøtilskudd skal ha plan for avfallshandtering i samsvar med KSL-kravene, og ta hand om alt avfall på forsvarlig vis (Jfr.§2). Planen skal ikke vedlegges søknaden, men skal framlegges ved eventuell kontroll.

Skjøtelsesplan: For miljøtilskudd til skjøtselstiltak etter § 5, 7 og 8 skal det vedlegges skjøtelsesplan som beskriver objektet eller arealet som skal skjøttes, viser beliggenhet på kart og beskriver hva skjøtselen går ut på. For slått angis slåttetidspunkt og handtering av avling, for beiting oppgis beiteperiode, dyreslag og antall beitedyr. Skjøtelsesplanen skal være del av eller et vedlegg til Miljøplan trinn 2, som vedlegges søknaden.

For skjøtsel av de objekter eller områder som har dokumenterte miljøverdier etter § 8, og som er underlagt vern eller fredning, skal planen forelegges vedkommende forvaltningsmyndighet¹ dersom skjøtselen går ut over det som er tradisjonell bruk eller aktivitet.

Dokumentasjon av skjøtsel og drift: For alle tiltak som omfatter slått eller beiting, herunder seterdrift, skal det føres noteringer over dato, omfang og varighet som framlegges ved eventuell kontroll.

Flere tiltak på samme areal: Bortsett fra tilskudd til ugrasharving og endra jordarbeiding kan det ikke gis miljøtilskudd til mer enn ett tiltak på samme areal.

¹ For kulturminner; Fylkeskommunen, for samiske kulturminner; Sametinget, for fredning etter miljøvernloven; Fylkesmannens miljøvernnavdeling

Det kan søkes om tilskudd til seterdrift (driftsform) samtidig som det kan søkes på tilskudd til ugjødsla gammel kulturmark (areal) for setervollen dersom drifta og arealet oppfyller vilkårene.

Dersom et areal for øvrig skulle oppfylle kriteriene for flere tilskuddsformer under Regionalt miljøprogram, må søkeren sjøl velge hvilket tilskudd han ønsker å søke om.

Feltet ”grunnopplysninger” i søknadsskjemaet skal inneholde informasjon som er i overensstemmelse med tilsvarende felt på søknad om produksjonstilskudd.

Det er oppgitt **foreløpige satser** for de ulike tilskuddsordningene. Hvert fylke blir tildelt ei ramme, og før utbetaling kan det bli nødvendig med endringer i satsene avhengig av søknadsmengden.

Der det oppgis halve dekar i søknad, skal kommunen justere opp til nærmeste hele dekar.

Søknadsfristen for regionalt miljøtilskudd er 20. august, med unntak av Miljøtilskudd til organisert beitebruk, der søknadsfristen er 1.november.

Søknad som leveres etter søknadsfristen, men før 1.september, gis trekk med 500 kr. i utbetaling av tilskudd. Søknad levert etter 1.september skal avslås.

De enkelte ordningene

1. Miljøtilskudd til organisert beitebruk (til § 3)

Eget søknadsskjema og søknadsfrist. Foreløpig sats er 10 kr. per småfe og 20 kr. per storfe.

For miljøtilskudd til organisert beitebruk gjelder særskilt søknadsskjema og søknadsfristen er 1. november. Beitelagene blir informert i eget brev.

Beitelag kan søke om tilskudd til drift av laget og utgifter knytta til beitevirksomheten. Dersom et beitelag har medlemmer fra to fylker, skal antall beitedyr fordeles etter hvor de hører heime, og søknad sendes til fylkesmannen i de respektive fylker via landbrukskontoret i kommunen der laget har adresse. Tilskuddet bereknes på grunnlag av antall dyr sluppet på beite.

Vilkår:

- Beitelaget skal ha eget organisasjonsnummer
- Beitelaget skal ha minst 3 medlemmer
- Beitelaget plikter å rapportere til Fylkesmannen etter beitesesongens avslutning og oppgi de data som kreves, herunder tap på beite

2. Miljøtilskudd til bratt eller vegløst jordbruksareal (til § 4) **Søknadsskjemakoder 600 og 601** Foreløpig sats er 150 kr. per dekar.

Foretak som gjør en ekstra innsats for å holde særlig gjengroingstrua arealer i hevd kan oppnå miljøtilskudd til:

2.1. Bratt jordbruksareal: Fulldyrka eller overflatedyrka areal med helning på minst 1:5, som brukes som åker eller høstes ved slått til høy, surfôr eller til inneføring i beitesesongen.

Vilkår:

- Det bratte arealet må utgjøre minst 50 % av foretakets samla fulldyrka og overflatedyrka areal.

2.2. Vegløst jordbruksareal: Fulldyrka og overflatedyrka areal som er større enn 5 daa og er uten veg-, bru- eller fergeforbindelse, og høstes gjennom slått eller beiting. Det skal ikke være kjørbar forbindelse til arealet. Adkomst over dyrka mark eller utmark reknes som kjørbar forbindelse.

Vilkår:

- Ved slått skal avlinga oppsamles og nyttes til fôr.
- Ved beiting skal antall beitedyr på våren og forsommeren oppgis på søknadsskjemaet. Dyretallet som oppgis skal være det høyeste dyretall på beitet når grasveksten er sterkest tidlig i vekstsesongen. Antall dyr på beite kan reduseres når grasveksten avtar seinere på sommeren. Dersom beitebelegget er for lite, det vil si mindre enn 1 storfe per 6 dekar, eller 1 småfe per 1 dekar, foretas avkorting slik at tilskuddsberettiget areal tilsvarer antall beitedyr forholdsmessig.

3. Miljøtilskudd til miljøvennlig drift av ugjødsla gammel kulturmark med varig grasdekke (til § 5) **Søknadsskjemakoder 602 og 603**

Foreløpige satser 150 kr. per dekar for beiting og 200 kr. per dekar for slått

Gjennom regionalt miljøprogram for jordbruket i Nord-Trøndelag kan det gis tilskudd til beiting (kode 602) eller slått (kode 603) av ugjødsla grasarealer som ikke fornyes ved pløying. Ved behov kan fornying eller utbedring av enga skje ved direktesåing.

Tilskuddet blir gitt til tradisjonell skjøtsel i form av beiting eller slått i samsvar med foretakets Miljøplan, og gjelder areal som:

- Er registrert som jordbruksareal (fulldyrka og overflatedyrka jord eller innmarksbeite) som gir rett til areal- og kulturlandskapstilskudd.
- Det må ikke vært brukt kjemiske plantevernmidler, mineralgjødsel eller tilkjørt husdyrgjødsel på arealet verken forrige eller inneværende år.
- Ikke er pløyd eller jordarbeidd på annen måte i løpet av de siste 10 år.
- Er prega av lang tids bruk til slått og/eller beite, og har innslag av planter som er karakteristiske for gammel kulturmark.
- Er registrert og beskrevet i foretakets miljøplan. **Oppdatert Miljøplan trinn 2 med kart og skjøtelsesplan skal vedlegges søknaden.**

Vilkår ved skjøtsel:

- Dersom arealet skjøttes ved beiting må denne starte tidlig i sesongen, helst før løvetanna blomstrer og **seinest 1. juni**. Dersom særlige forhold gjør at beitinga ikke kan starte før etter denne datoen kan kommunen gi dispensasjon². Beitetrykket må være tilstrekkelig til å hindre gjengroing og opprettholde beitemarkspreget. Antall beitedyr på det aktuelle arealet oppgis på søknadsskjemaet. Dyretallet som oppgis skal være høyeste dyretall på beitet når grasveksten er sterkest. Tidlig på våren, og når grasveksten avtar senere på sommeren, kan antall dyr være lavere. Dersom beitebelegget er for lite, det vil si mindre enn 1 storfe per 6 dekar eller 1 småfe per 1 dekar, foretas avkorting slik at tilskuddsberettiget areal tilsvarer antall beitedyr forholdsmessig.
- Der beitearealet grenser mot utmark, må det være avgrensa med gjerde.
- Ved beiting må det ikke forgå tileggsforing inne på arealet.
- Ved kontroll av opplysninger som er gitt i søknad om miljøtilskudd gjennom beiting må søkeren sannsynliggjøre at beitinga faktisk har skjedd ved framlegging av **noteringer** over antall dyr og angir datoer for det tidsrom beitinga har foregått.
- Skjemaet ”Dyr på beite”, som finnes i veiledningsheftet for Produksjonstilskudd i jordbruket, kan brukes av de som ikke har et annet opplegg for å dokumentere beiting og beitepraksis.
- Dersom arealet skjøttes som slåtteng, skal slåttan foretas med skjærende redskap (ikke slagghøster eller beitepusser). Slåttan skal skje etter blomstring, ca. 10. juli, og avlinga skal tas hand om og fjernes fra området..

4. Miljøtilskudd til seterdrift med melkeproduksjon (til § 6)

Søknadsskemakoder 604, 605, 606

Foreløpige satser per seter: Lav sats 15 000 kr, middels sats 25 000 kr, høg sats 50 000 kr

Foretak som har hele eller deler av sin melkeproduksjon på seter, og der melka leveres til meieri eller videreføres på setra, kan søke om miljøtilskudd til seterdrift. Med seter menes i denne sammenheng anlegg der det tidligere har vært drevet setring, og der det finnes permanent husvære for personell, fjøs for dyra og egne rom for lagring og handtering av produkter. Anlegg der det ikke har vært drevet setring tidligere kan godkjennes etter vurdering av kommunen.

Tilskuddet er gradert etter miljøeffekten:

Seter med **gjødsla** beitearealer: 15 000 kroner (kode 604)

Seter med **ugjødsla** beitearealer: 25 000 kroner (kode 605)

Besøksseter med **ugjødsla beite og tilleggsvilkår** (se lenger ned): 50 000 kroner (kode 606)

Vilkår for alle tilskuddssatser (for høyeste sats er det tilleggsvilkår, se nedenfor):

- Det skal foregå melkeproduksjon på setra i minst 4 uker
- Det skal melkes minst 2 kyr eller 10 geiter to ganger daglig. **Kyr som går med diende kalv (ammekyr) regnes ikke som melkekyr og tilfredsstiller ikke kravet om melkeproduksjon på setra.**
- Melk fra setra skal leveres til meieri eller videreføres lokalt

² Kommunen kan gi dispensasjon fra kravet om beiteslipp før 1. juni for hele eller deler av kommunen på grunn av sein vår, eller i enkelttilfelle ved særskilte forhold, eksempelvis for beiter som nyttes ved seterdrift, under forutsetning av tilstrekkelig beitetrykk og at øvrige vilkår overholdes.

- Setra skal ha hus for opphold og overnatting, fjøs og rom for handtering av melka
- Drifta skal ha klar tilknytning til tradisjonell, lokal seterkultur, og produksjonen skal i hovedsak være basert på beite på setervoller (innmarksbeite) og/eller i utmark.
- Beitetrykket skal være tilstrekkelig til å vedlikeholde kulturlandskapet knytta til setra, om nødvendig ved hjelp av ungdyr eller andre dyreslag.
- Tilskuddet gis per seter, og fordeles mellom involverte foretak dersom det er felleseter.
- Det forutsettes at det foreligger nødvendig godkjenning eller tillatelse for den virksomheten som foregår på setra.
- Det skal føres noteringer over setersesongens varighet, beitepraksis og antall dyr, og det skal føres logg for leveranse eller foredling.

Tilleggsvilkår for besøks seter (høgste sats):

- Setra skal være bebodd minst 4 uker i seterperioden.
- Det skal foregå foredling av melk på setra som loggføres med angivelse av mengde og produkttype, og i samsvar med krav fra Mattilsynet
- Setra skal være åpen for besøkende. Det skal kunngjøres gjennom annonse, oppslag, budstikke eller på annen måte når setra er i drift, og at interesserte ønskes velkommen.
- Det skal føres gjestebok som skal framlegges sammen med noteringer om drifta, logg for foredling og Mattilsynets godkjenning ved eventuell kontroll

5. Miljøtilskudd til skjøtsel av kystlynghei (til § 7)

Søknadsskjemakode 607 Foreløpig sats 400 kr. per sau for inntil 75 sau per foretak.

Det kan gis miljøtilskudd til skjøtsel av lynghei gjennom hold av utgangersau på vinterbeite i kommunene Flatanger, Fosnes, Nærøy, Vikna og Leka, samt Otterøya i Namsos kommune. Tilskuddet beregnes ut fra antall sau på vinterbeite. Øvre grense for tilskuddsberegning er 75 dyr per foretak.

Vilkår:

- Lyngheiarealet skal være registrert og beskrevet, og det skal foreligge plan for skjøtsel. **Oppdatert Miljøplan trinn 2 med kart og skjøtelsplan skal vedlegges søknaden.**
- For å gi rett til tilskudd må sauene være registrert som utgangersau i søknad om produksjonstilskudd med telledato 1.1.2010 (kode 133, antall dyr på vinterbeite 1.januar).
- Dyretallet må være tilpassa beitegrunnet, og i samsvar med plan for skjøtsel.
- Det skal foreligge dispensasjon fra krav om husdyrrom fra Mattilsynet, og rapporteringsplikten til Mattilsynet skal overholdes. Kopi av rapport og dokumentasjon for omsetning skal framlegges ved eventuell kontroll.

6. Miljøtilskudd til skjøtsel av kulturlandskap med dokumenterte miljøverdier (til § 8)

Søknadsskjemakoder 608, 609, 610, 611, 612, 613

Foreløpige satser: Beiting 250 kr. per dekar, slått og manuell skjøtsel 1000 kr. per dekar

Det kan gis miljøtilskudd til skjøtsel av særlig viktige biologiske eller kulturhistoriske verdier i inn- og utmark. Miljøverdiene skal være dokumenterte og registrerte av offentlig institusjon, og kan være av tre hovedtyper:

6.1. Freda kulturminner (kode 608 og 609), det vil si kulturminner som er freda etter kulturminneloven.

Det er en forutsetning at kulturminnene er registrerte i offentlige register/arkiver³.

6.2. Biologiske verdier (kode 610 og 611). Arealer som på grunn av biologisk mangfold eller andre verdier er registrerte med nasjonal eller regional verdi i offentlige registreringer⁴.

6.3. Kulturlandskap eller kulturmiljø (kode 612 og 613) som på grunn av estetiske, biologiske eller kulturhistoriske verdier har annen særskilt status. Dette er arealer som ikke har freda kulturminner eller biologisk mangfold av nasjonal eller regional verdi, men som likevel har dokumenterte biologiske, kulturhistoriske og estetiske verdier som ut fra ei samla vurdering gir området en særskilt status. Dette gjelder jordbrukseiendommer som er med i "Verneplan for kulturmiljø i Nord-Trøndelag", eller andre områder som er særskilt godkjent av Fylkesmannen etter et begrunna forslag fra kommunen, med henvisning til registrerte miljøverdier.

Skjøtselen gjennomføres ved beiting (kode 608, 610 og 612) eller manuell og maskinell rydding og slått (kode 609, 611 og 613). Arealet skal være registrert på kart og avgrensa til det som har direkte tilknytning til de registrerte miljøverdiene. **Oppdatert Miljøplan trinn 2 med kart og skjøtselsplan skal vedlegges søknaden.**

Vilkår ved skjøtsel:

- For områder eller objekter som er verna etter kulturminneloven eller naturmangfoldloven må skjøtselen skje i samråd med forvaltningsmyndigheten dersom skjøtselstiltakene går ut over det som er tradisjonell bruk av arealet⁵.
- Dersom det gis tilskudd til skjøtsel av miljøverdier skal disse være tilgjengelige for allmennheten. Tilgjengeligheten kan avgrensas dersom særlige hensyn tilsier dette. Slike forhold kan være hensyn til beitedyr og sikkerhet, særlig sårbare miljøverdier, driftsmessige ulemper eller privatlivets fred.

³ Riksantikvarens database *Askeladden* (<http://askeladden.ra.no/sok/>) eller Vitenskapsmuseets arkeologiske arkiv. Arkeologiske kulturminner i *Askeladden* med status *uavklart* er ikke tilskuddsberettiget. Freda kulturminner på den enkelte eiendom finnes også på gårdskart for den enkelte eiendom (<http://www.skogoglandskap.no/temaer/gardskart>)

⁴"Registrering av utvalgte kulturlandskap i Nord-Trøndelag" (1996) klasse 1 og 2, og kulturmark som gjennom "Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold" etter DN-handbok 13-1999 er plassert i kategoriene A og B. (<http://dnweb12.dirnat.no/nbinnsyn/>)

⁵ For biologiske verdier, Fylkesmannens miljøvernveddeling, for kulturminner, Nord-Trøndelag fylkeskommune. Riksantikvarens informasjonsblader (løsbladserie) kan bestilles fra riksantikvaren@ra.no, tlf 22 94 04 00 eller hentes fra Internett www.riksantikvaren.no.

- Det må ikke anvendes kjemiske plantevernmidler, mineralgjødsel eller tilført husdyrgjødsel på arealet, med mindre dette inngår som en del av skjøtselsplan i godkjent Miljøplan trinn 2.
- Dersom arealet skjøttes ved beiting, må denne starte tidlig om våren, helst før løvetanna blomstrer, og **seinest 1. juni**. Dersom særlige forhold gjør at beitinga ikke kan begynne før etter denne datoen kan kommunen gi dispensasjon⁶, under forutsetning av at beitemarkspreg og miljøverdiene likevel ivaretas. I søknadsskjemaet oppgis, i tillegg til arealet i antall dekar, også antall beitedyr på det aktuelle arealet på våren og forsommeren. Dersom beitebelegget er for lite, det vil si mindre enn 1 storfe per 6 dekar eller 1 småfe per 1 dekar, foretas avkorting slik at tilskuddsberettiget areal tilsvarer antall beitedyr forholdsvis. Dyretallet som oppgis skal være høyeste dyretall på beitet når grasveksten er sterkest. Tidlig på våren, og når grasveksten avtar seinere på sommeren, kan antall dyr være lavere.
- Ved beiting må det ikke forgå tileggsforing inne på arealet.
- Ved kontroll av opplysninger som er gitt i søknad om miljøtilskudd til skjøtsel av miljøverdier gjennom beiting må søkeren dokumentere at beitinga faktisk har skjedd gjennom framlegging av noteringer over antall dyr og angivelse datoer for det tidsrom beitinga har foregått⁷.
- Dersom arealet skjøttes som slåtteng, skal slåttene foretas med skjærende redskap (ikke slaghøster eller beitepusser) og foregå etter blomstring, ca. 10. juli.
- Avlinga skal samles opp og fjernes fra arealet
- Dersom arealet skjøttes manuelt, skal gras og planterester samles opp og fjernes fra arealet

7. Miljøtilskudd til endra jordarbeiding (til § 9)			
Søknadsskjemakoder 614, 615, 616			
Tiltak	Kode	Erosjonsrisikoklasser	Foreløpige satser kr. per dekar
Arealer som ikke jordarbeides om høsten = stubbåker. Se ”godkjente vekster” nedenfor	614	Middels erosjonsrisiko	50
	615	Stor erosjonsrisiko	90
	616	Svært stor erosjonsrisiko	120

Gjennom regionalt miljøprogram i Nord-Trøndelag kan det gis tilskudd til endra jordarbeiding på åkerareal som ikke høstpløyes. Ordningen har som formål å redusere tap av matjord og næringsstoff fra dyrka mark til vassdrag.

Godkjente vekster: Korn, oljevekster, erter, karve, grønnngjødsling og grønnforvekster sådd med liten radavstand og der bare overjordiske deler høstes.

Engarealer omfattes ikke av ordningen. Også korn med gjenlegg er å betrakte som engareal etter at kornet er høsta, og omfattes derfor ikke av ordningen.

Erosjonsrisikoklasser: Tilskudd kan gis når arealet har middels, stor og svært stor erosjonsrisiko.

⁶ Kommunen kan gi dispensasjon fra kravet om beiteslipp før 1. juni for hele eller deler av kommunen på grunn av sein vår, eller i enkelttilfelle ved særskilte forhold, eksempelvis for beiter som nyttes ved seterdrift, under forutsetning av tilstrekkelig beitetrykk og at beitemarkspreg og miljøverdiene ivaretas.

⁷ Skjemaet ”Dyr på beite” som finnes i veiledningsheftet for Produksjonstilskudd for jordbruket kan brukes av de som ikke allerede har et opplegg for å dokumentere beiting og beitepraksis.

Ulike erosjonssituasjoner: Erosjon ved arealavrenning, flom i vassdrag eller vind omfattes av ordningen.

Vilkår:

- Kart hvor omsøkt areal med skiftenummer er avgrensa skal følge søknaden
- Søknaden skal i hovedsak omfatte de mest erosjonsutsatte åpenåkerarealene som foretaket disponerer. Dersom andre, vesentlig mer erosjonsutsatte arealer av åpen åker høstpløyes, kan søknaden avslås
- Arealer som gis tilskudd skal ikke jordarbeides før 1.mars året etter høsting av hovedveksten
- Halmen på areal som gis tilskudd skal ikke brennes

8. Miljøtilskudd til grasdekte vannveger og grasbelter i åpenåker (til § 10) Søknadsskjemakoder 617, 618	Foreløpig sats 6 kr. per løpemeter
---	------------------------------------

Gjennom regionalt miljøprogram for jordbruket i Nord-Trøndelag kan det gis tilskudd til grasdekte vannveger og grasbelter i åpenåker.

Godkjente vekster: Som for endra jordarbeiding (se ovenfor).

8.1. Grasdekt vannveg med formål å redusere erosjon:

Grasdekke i terrengsenkinger/daler der overflateavrenning samles, og arealer som oversvømmes fra tilliggende vassdrag.

8.2. Grasbelte med formål å holde tilbake jordpartikler som er erodert på ovenforliggende åker

Der naturlig vegetasjonssone mellom nedre åker-/grasbeltekanter og vassdrag er bredere enn 10 m, gis det ikke tilskudd.

Tiltaket gjelder bare på arealer som viser behov for tiltak på grunnlag av tiltaksprogram knyttet til gjennomføring av Vannforvaltningsforskriften. For 2011 gjelder dette Meråker og Stjørdal kommuner, og Høylandet og Nærøy kommuner.

Vilkår felles for 8.1 og 8.2:

- Vassdrag: Elv, bekk, kanal/åpengrøft og innsjø/vatn
- Tilsådd vannveg/grasbelte må være minst 10 m bred
- Grasveksten må være godt etablert om høsten for å gi god erosjonsbeskyttelse og oppfangingssevne
- Tilskudd kan gis til ettårig eller flerårig vannveg/grasbelte
- Vannveg/grasbelte skal ikke gjødsles, bortsett fra i anleggsåret
- Jordarbeiding skal bare skje i forbindelse med fornying
- Vannveg/grasbelte skal ikke sprøytes ned ved fornying
- Miljøtilskudd: Det gis tilskudd bare til grasbelte (ikke til utsatt høstarbeiding av stubbåker på samme areal)
- AK-tilskudd: Dersom det er korn i gjenlegget, gis tilskudd til korn. Der det bare sås gras, gis tilskudd til gras. Flerårige grasbelter defineres som eng fra og med andre år.

Vilkår særskilt for 8.2 : Grasbeltet skal høstes. Høsting ved beiting skal skje uten unødig opptramping som øker erosjonsrisikoen.

9. Miljøtilskudd til ugrasharving mot frøugras i kornåker (til § 11) Søknadsskjema kode 619	Foreløpig sats 30 kr. per dekar.
--	----------------------------------

Tiltaket har som formål å redusere faren for tap av plantevernmiddelester til grunnvann og vassdrag. Gjelder ikke areal som DEBIO har klassifisert som karensareal eller som er økologisk drevet.

Vilkår:

- Arealet skal ugrasharves mot frøugras minst en gang i vekstsesongen
- Arbeidet må foregå på en slik måte og på et slikt tidspunkt at det har tilfredsstillende effekt på ugraset
- Det skal ikke brukes kjemiske ugrasmidler på arealet før høsting. Ordningen er ikke til hinder for sprøyting mot sopp i vekstsesongen eller mot kveke etter innhøsting.

Forskrift om miljøtilskudd til jordbruket i Nord-Trøndelag

Fastsatt av Fylkesmannen i Nord-Trøndelag 6. mai 2009 med hjemmel i lov av 12.mai 1995 nr. 3 om jord (jordlova) § 18 og delegasjonsvedtak i brev av 14.desember 2004 fra Landbruks- og matdepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med miljøtilskudd til jordbruket i Nord-Trøndelag er å stimulere til driftsformer og driftstilpasninger som fremmer og tar vare på miljøverdier knytta til kulturlandskapet, eller reduserer forurensing fra jordbruket.

§ 2 Grunnvilkår

Miljøtilskuddet gis etter satser, definisjoner og vilkår som fastsettes av Fylkesmannen i samråd med næringsorganisasjonene i landbruket på fylkesnivå og kan innvilges til

- c) foretak som driver jordbruksvirksomhet i Nord-Trøndelag og oppfyller grunnvilkårene i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket¹
- d) til organiserte beitelag som oppfyller de vilkår som er gitt i § 3 i denne forskrift

Foretak som mottar miljøtilskudd skal ha Miljøplan² trinn 1. For miljøtilskudd til skjøtselstiltak etter §§ 5, 7 og 8 i denne forskrift kreves Miljøplan trinn 2 som skal vedlegges søknaden.

Foretak som mottar miljøtilskudd skal ha plan for avfallshandtering og ta hand om alt avfall på forsvarlig vis³.

1 Jf forskrift av 22. mars 2002 om produksjonstilskudd i jordbruket

2 Jf forskrift av 15. januar 2003 om miljøplan.

3 Jf Lov om vern mot forurensninger og om avfall -1981-03-13-6 med forskrifter

§ 3 Miljøtilskudd til organisert beitebruk

Organiserte beitelag med organisasjonsnummer kan gis tilskudd til drift av laget og utgifter knytta til beitevirksomheten.

Ordninga omfatter beiting med sau, geit og storfe i utmark, og beiteperioden skal være minst 8 uker.

Tilskuddet beregnes på grunnlag av antall dyr sluppet på beite.

§ 4 Miljøtilskudd til bratt eller vegløst jordbruksareal

Det kan gis miljøtilskudd til drift av marginale og særlig gjengroingstrua arealer.

Tilskuddet beregnes ut fra antall dekar etter slike kriterier:

- a) Fulldyrka og overflatedyrka jord som er større enn 5 daa og er uten veg-, bru- eller fergeforbindelse.
- b) Jordbruksarealer med helning på minst 1:5 som brukes som åker eller høstes ved slått til høy eller surfor, dersom dette til sammen utgjør minst 50 % av foretakets samla fulldyrka og overflatedyrka areal.

§ 5 Miljøtilskudd til drift av ugjødsla gammel kulturmark med varig grasdekke

Det kan gis miljøtilskudd til slått eller beiting av ugjødsla innmarksarealer som ikke fornyes ved pløying. Arealene skal kartfestes og beskrives i foretakets Miljøplan, og drifta skal oppfylle de krav og kriterier som angis i retningslinjene.

Tilskuddet beregnes ut fra antall dekar med ulik sats for slått og beiting.

§ 6 Miljøtilskudd til seterdrift

Det kan gis miljøtilskudd til foretak som har hele eller deler av sin melkeproduksjon på seter i minst fire uker i sommerhalvåret og leverer til meieri eller driver foredling og salg av produkter fra setra.

Tilskuddssatsen graderes slik avhengig av oppnådd miljøeffekt:

1. *Lav sats* gis til setre der dyra beiter på arealer som blir gjødsla
2. *Mellomsats* gis til setre der dyra beiter på ugjødsla setervoller og i utmark
3. *Høg sats* gis til besøkssetre som er bebodd og der det drives foredling av melk.

Kriterier og vilkår er nærmere beskrevet i retningslinjene.

Tilskuddet gis per seter og fordeles dersom det er flere deltakere.

§ 7 Miljøtilskudd til skjøtsel av kystlynghei

Det kan gis miljøtilskudd til skjøtsel av lynghei gjennom hold av utgangersau på vinterbeite i samsvar med foretakets Miljøplan i kommunene Flatanger, Fosnes, Nærøy, Vikna og Leka samt Otterøya i Namsos kommune.

Tilskuddet beregnes ut fra antall sau på vinterbeite.

§ 8 Miljøtilskudd til skjøtsel av kulturlandskap med dokumenterte miljøverdier

Det kan gis miljøtilskudd til skjøtsel av særlig viktige biologiske eller kulturhistoriske verdier i inn- og utmark. Miljøverdiene skal være dokumentert og registrert med særlig status av offentlig institusjon, og kan være av tre hovedtyper:

1. Freda kulturminner
2. Biologisk mangfold
3. Kulturlandskap eller kulturmiljø med annen særskilt status

Skjøtselen kan gjennomføres i form av manuell og maskinell rydding og slått, eller ved hjelp av beitedyr, og skal være i samsvar med forvaltningsmyndighetens anbefalinger. Arealet skal være registrert på kart og avgrensa til det som har direkte tilknytning til de registrerte miljøverdiene, og det skal foreligge plan for skjøtsel i foretakets Miljøplan.

Tilskuddet beregnes ut fra antall dekar med ulik sats for manuell/maskinell skjøtsel og beiting.

§ 9 Miljøtilskudd til endra jordarbeiding.

Miljøtilskudd kan gis til erosjonsutsatte arealer som ikke jordarbeides om høsten.

Erosjonsrisikogrupper, nærmere definisjoner og vilkår beskrives i retningslinjene.

Tilskuddet beregnes ut fra antall dekar og graderes etter arealenes erosjonsrisiko.

§ 10 Miljøtilskudd til grasbelter i åpenåker.

Miljøtilskudd for å hindre erosjon og avrenning til vassdrag kan gis til:

1. Grasbelte i terrengsenkninger som samler og fører overflatevann på åkerarealer
2. Grasbelte mellom vassdrag og åkerarealer som omfattes av kommunale tiltaksplaner knytta til gjennomføring av EUs vannrammedirektiv.

Krav til bredde og andre vilkår beskrives i retningslinjene.

Tilskuddet beregnes ut fra antall løpemeter.

§ 11 Miljøtilskudd til ugrasharving i konvensjonell kornproduksjon.

Miljøtilskudd kan gis til arealer hvor bekjempelsen av frøgras skjer ved harving i stedet for bruk av kjemiske ugrasmidler. Harvinga skal skje i samsvar med retningslinjene.

Tilskuddet beregnes ut fra antall dekar.

§ 12 Søknad og utbetaling

Det skal benyttes søknadsskjema fastsatt av Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

Søknadsfristen er 20. august, og søknaden sendes kommunen der foretakets driftssentrum ligger.

For søknad om Miljøtilskudd til organisert betebbruk er søknadsfristen 1. november, og søknaden sendes til kommunen der beitelaget har adresse.

Rett til tilskudd etter denne forskrift forutsetter korrekt utfylt søknadsskjema som er levert innen søknadsfristen.

Innvilget tilskudd utbetales til det foretak eller beitelag som har søkt.

Tilskuddet kan ikke overdras til pant eller eie.

§ 13 Saksbehandling, dispensasjon og klage

Kommunen behandler søknaden og fatter vedtak.

Fylkesmannen kan i særlige tilfelle gi dispensasjon fra bestemmelsene i denne forskriften.

Vedtak som er fattet av kommunen kan påklages¹ til Fylkesmannen. Vedtak som er fatta av Fylkesmannen i dispensasjonssaker kan påklages til Statens landbruksforvaltning.

Jf lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) kap. VI

§ 14 Opplysningsplikt og kontroll

Foretak som mottar miljøtilskudd plikter å gi alle nødvendige opplysninger som kommunen, fylkesmannen eller Statens landbruksforvaltning krever.

Kommunen, fylkesmannen og Statens landbruksforvaltning fører tilsyn med at utbetalinger av miljøtilskudd er riktige, og har adgang til all bokføring, korrespondanse og opptegetninger som vedkommer foretakets miljøtilskudd. Opplysninger gitt i forbindelse med søknad om tilskudd kan også kontrolleres ved telling og måling på de landbrukseiendommer som foretaket disponerer.

§ 15 Omgjøring, avkorting, tilbakebetaling og motregning

Vedtak om innvilget tilskudd kan omgjøres og utbetalt tilskudd kan kreves tilbakebetalt helt eller delvis dersom det avdekkes forhold som er i strid med det som er forutsatt ved innvilgning av tilskuddet. Dersom det foreligger grov uaktsomhet, forsettlig regelverksbrudd eller feilopplysninger kan hele tilskuddet inndras eller tilskuddet avkortes.

Kravet kan motregnes i tilskudd som utspringer av mottakerens landbruksvirksomhet. Dersom tilbakebetaling ikke skjer innen den frist som blir gitt, kan det kreves forsinkelsesrenter i tillegg, jf. lov av 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling mv.

§ 16 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

Litt mer om miljø i jordbruket

SMIL-midler (spesielle miljøtiltak i jordbruket)

Kommunene kan gi tilskudd til ulike engangstiltak, bl.a. :

- Rydding og gjerding for beiting av gammel kulturmark
- Rydding og skjøtsel av kulturminner
- Istandsetting av freda og verneverdige bygninger
- Ordne stier i jordbrukslandskapet
- Oppdimensjonere eller åpne opp lukka løp
- Leplanting og fangdammer
-

Miljøplan

Miljøplan trinn 1 og sjekkliste kreves for å unngå trekk i produksjonstilskuddet.

Miljøplan trinn 2 kreves for å søke på SMIL-midler og noen av miljøtilskuddene.

Mer informasjon fås hos kommunene eller på www.fylkesmannen.no/miljoprogrammt